

Rakovszky Zsuzsa

„ÚJ ÉLET”

Hogy végleg is? Miért ne? Egy lakás,
igaz, a más múltjával teli-élve
minden zuga, no és? a más se más

olyan nagyon... Bemenekítve télre
pár cserepes növény... még három hónap, még négy
s föl sem veszed a szekrény tetejére

toloncolt bukósisakot, és hogy a mélykék
plisszírozott eget két bukóréce szántja
a polc iránt a döglött denevéreként

kiszegzett legyezőn... Az ajtófélfa fája
ödémásan a rozsdás zárok köré dagad
(hús jegygyűrű köré). A por-szürkeállományra

vetült kandallótűz a lámpa üveg-nagyagy-
kérgén a tűz hője-fosztott, soványka
nővére, vízió vagy „érzéki adat”...

*

Pár év, s nem is gondolnál költözésre.
Vagy gondolnál, de tudnád: úgyse mégy el.
Mint ahogy nem fog elköltözni D. se,

itt fog a szövegszerkesztője képer-
nyője előtt vívódni négy vagy ötszáz
évig még Dosztojevskij vibráló szellemével,

s örökre itt hurcolja majd a kottát
le-föl, a harmadik szint csúszós falépcsején J.,
vagy a soros barátnőtől adoptált

reszketeg pincsit. A szobájában a tévé
sosem lesz jobb, örökké zúgni fog,
s Greco-szentek haránt hullámzó lángfejévé

fújja a terroristák vagy kommentátorok
koponyáját a szürke úrbéli szél. Na jó, a
csengőt talán idővel – de nem, a fűnyírót,

azt javíttatja meg, szomszédi presszióra.
A híres gyep, az ám... Zöldell mohón egész
télen minden növény, mintha valami óra

megbolydult volna bennük, a februári ég
iszó füstje elé már hiánytalan kirakja
szégyentelen vérzószív-készletét

ellenpontnak az a japánbirs vagy vadalma
vagy nem tudom milyen bokor, a barka sápadt
árukínálatát túlharsogva. A parkban

szétszórt piszkosfehér csoportokból libákat
formál a szem előítélete,
holott sirályok: peckes háromszögek, s ha szállnak,

ormótlan, szárnyas orsók. Csak ritkán süt ki, de
ha mégis, hát! Ellenfény-glóriát von
futólag füre-fára, s mintha a zöld ide-

áját, de tényleg azt adatna látnom!
Meg ahogy gondos ujjakkal pihe
után matat a lompos tweedkabáton...

*

Két-három év, s holtbiztos lenne: most már
föl sem tűnik, nem fogna el a bőség
zavara a tizennyolcféle mustár

láltán, meglelném az eszményi cornflake-
márkát, a rám szabott fürdőhabot,
s előbb-utóbb amellet is kikötnék,

hogy mint apátnő vagy agátkő, másnapos
farsangi árny, fészengjek fakó hétfői fényben
holtomiglan, vagy mint Hádészt megjárt hajós

fitogtassam finom, vérlázító fölénységem
úton-útfélen. A sötét tapasztalás a
gyanútlanok közül mint ritka érdemérem

emelve ki. A gőg felleghajtója vásna,
kopna, de tartana, míg nem fáradnék belé,
s az évszakok kevésbé látványos fordulása,

esővel álrázott futása, éveké,
meg nem kínálna más, terepszínűbb szereppel,
s tanár vagy háziasszony lennék, vagy épp a gay

jogok élharcosa vagy festékszóró- s zsillel
 polgári szőrmebundák ellen fegyverkezett
 állatvédő, igen, akár az is, ha egyszer

csak-élni nem lehet. (Mért nem lehet?
 Ahogy a tűz, a barka vagy sirály: van.
 Csak-van. Hát jó, ha nem, nem.) Levedlett életed

most már csak úgy, ahogy a gyertyalángban
 ködlik rossz útra tért albán közért-
 pénztárosnőnek, fríz halász korában

hogyan is volt, vagy mikor Japánban élt,
 s volt egy apró, fehér kutyája... No de csak van
 valami... Mire gondolsz?... Valami, túl a tér

s idő minden cselén, amiről úgy lepattan,
 mintha golyóálló üvegről... Sűrű, pont-
 szerű zárvány, elvásárolhatatlan

félpénz, iránytű a sötét uton
 végig, s tovább... Gombostű lágy iszapban...
 Van? Nem tudom. Van? Tényleg nem tudom.

Tandori Dezső

ŐK ÉS NEM „ŐK”

1. Lépcső gesztenyelombbal

Tehát Alsergrund. Mennyire nem ismerem Bécsset.
 Még nem is jártam ott.

„Majd most.” Ezt azért írom így, mert „Bécs” Bécs lesz, és nem fordítva.

A Strudlhof lépcső, a Strudlhof utca része ott van. Alsergrund, ez a negyed vagy ke-
 rület. Ott a IX. A Währinger Strasse. Onnét nyílik a Strudlhof. Borítják-e gesztenye-
 lombok? Milyen lesz a keresztező kis Pasteurgasse? A könyv borítója kékeslilás, sár-
 ga betűkkel áll rajta, hogy Heimito von Doderer, és fehérrel, hogy Die Strudlhof-
 stiege.

Elvigyem a könyvet?

A Stephansplatz mellett fogok lakni a Schulerstrasse egyik szállodájában. Remé-